

Інформаційний масив довідкових видань із документознавства та суміжних дисциплін

Світлана Лісіна¹

1. Кафедра соціальних комунікацій та інформаційної діяльності, Національний університет “Львівська політехніка”, УКРАЇНА, м. Львів, вул. С. Бандери, 12,
E-mail: svitiva@gmail.com

In the paper peculiarities of encyclopaedias and dictionaries that cover the issues of document studies as well as adjacent disciplines are characterized; the value of reference publications for forming the content of scientific information in the sphere is identified and the perspective of their usage in the academic process in universities of Ukraine is described.

Ключові слова – довідкове видання, енциклопедія, термінологічний словник, інформаційні ресурси, документознавство, суміжні дисципліни

Вступ

За період незалежності України у вітчизняному документознавстві накопичився потужний масив знань, спостерігається стрімке зростання соціальної ролі інформаційних ресурсів. На сьогодні назріла потреба представити документознавчу науку та інші суміжні дисципліни у концентрованому форматі – у вигляді довідкових видань.

Основна частина

Попри вагомий доробок української енциклопедистики, документознавча галузь представлена дуже мало. Загальна енциклопедія у 3-х т. (Львів; Станіславів; Коломия, 1930-1935) за змістом є коротким універсальним зведенням відомостей про Україну. Енциклопедія Українознавства (ЕУ), видана В. Кубійовичем протягом 1949-1952 рр., подає в 3-му томі відомості про мистецтво, театр, музику, науку, освіту, видавничу справу, пресу, бібліотеки, музеї, архіви тощо. Формат сучасної відкритої електронної енциклопедії ([http://www.encyclopediaofukraine.com./](http://www.encyclopediaofukraine.com/)) можна вважати зразковою українською енциклопедією універсального характеру. 10-томна «Енциклопедія історії України» (К., 2003-2013), комплексно репрезентує здобутки гуманістичних та суспільних наук з обсягу української минувшини від найдавніших часів до сьогодення. Паралельно з ЕІУ існує інший проект - «Енциклопедія сучасної України» у 25-ти томах (ЕСУ).

Але до ґрунтовних досліджень з історії розвитку документознавства, де оновлено теорію і практику дисципліни та представлено імена багатьох відомих діячів – документознавців, бібліографознавців,

бібліотекознавців та книгознавців, можна віднести "Українську архівну енциклопедію"[1]. До «УАЕ» включено терміни й поняття, пов'язані з розвитком архівної справи в світі, архівознавства, документознавства, а також із суміжними науками. Національна парламентська бібліотека України працює над реалізацією наукового проекту «Українська бібліотечна енциклопедія» (УБЕ). За характером інформації УБЕ є спеціалізованою галузевою енциклопедією; за цільовим призначенням вона науково-популярна; адресована науковцям, фахівцям бібліотечної справи, широкому колу читачів; за структурою – алфавітна.

До галузевого ресурсу відноситься словник «Інформаційні ресурси» [2], поняття та терміни якого уніфіковані в Законах України, стандартах з інформаційної, бібліотечної, видавничої й архівної справи та суміжних галузей. Термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики" [3] містить терміни і поняття, що відповідають програмі навчального курсу "Документознавство". Усі терміни (а їх понад тисячу) подані в алфавітному порядку, де основні ті, що позначають види документа за різними ознаками. Словник-довідник «Документознавство» за термінами і поняттями відповідає програмі навчального курсу [4]. Терміни і визначення розташовані за алфавітом, основний текст доповнюють статті з термінології документознавства, таблиці класифікації документа. Для студентів це солідний запас знань при ґрунтовному вивченні провідних термінів та понять.

Висновок

Отже, кожна наукова дисципліна вимагає створення чітко сформованої системи понять і термінів, встановлення між ними зв'язків та їх публікації у вигляді довідкових видань.

Література

1. Українська архівна енциклопедія / Держкомархів України, УНДІАСД; за ред. І. Б. Матяш (гол.) - К., 2008. – 881 с.
2. Інформаційні ресурси: словник законодавчої та стандартизованої термінології / Нац. акад. пед. наук України, держ. наук.-пед. б-ка України ім. В.О.Сухомлинського. – К.: [Нілан-ЛТД], 2012. – 283 с.
3. Короткий термінологічний словник із бібліографознавства та соціальної інформатики / наук. ред.: Г. М. Швецова-Водка. – К.: Кн. палата України, 1999. – 115 с.
4. Швецова-Водка Г.М. Документознавство: словник-довідник термінів і понять: навч. посіб. / Г.М. Швецова-Водка. - 2-е вид., стер. - К.: Знання, 2012. - 319 с.